

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải *Đệ Tử Quy*

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư Sĩ

Bài 104

Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

[Hôm qua chúng ta đang học đến Chánh văn 6-3: “Gián bất nhập, duyệt phục gián” (có nghĩa là: Khuyên không nghe, vui khuyên tiếp), đang dừng ở nội dung thứ 6: “Khuyên người khác phải được họ tín nhiệm”. Nội dung thứ 6 này có 2 ý, chúng ta đã kết thúc ý...

Thứ nhất: Làm thế nào để được người tín nhiệm.

Hôm nay chúng ta sẽ học đến ý

Thứ hai: Làm thế nào để đến nơi mới được tín nhiệm?

Mục này lại có 2 ý:

Một là: Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít, làm nhiều

Hai là: Khi kiến nghị không nói nhiều việc một lúc

Chúng ta bắt đầu nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Một là: Nhìn nhiều, nghe nhiều mà làm nhiều, nói ít.

Chú Lô từng nói với tôi: Đến một môi trường mới nhất định phải nhìn nhiều. Nhìn cái gì? Nhìn người khác cần ở đâu rồi mới làm. Nghe nhiều, nghe cái gì? Nghe xem nhu cầu người khác, có lúc thì nghe ra được những điều cấm kỵ, điều người khác không muốn nhắc đến, chúng ta nên tránh trước.

[Đó ạ, bạn nhớ nhé: Nhiều bạn đến nơi mới bảo tại sao tôi không thành công, thế xong rồi là rất nhanh chóng chán nản, rồi bỏ đi ngay. Đây là bạn còn có những điều kiện để nơi khác nhận đấy, chứ còn có những

bạn không có điều kiện để các nơi khác nhận thì bạn sẽ học cái này, bạn sẽ biết vì sao mà đến nơi mới bạn không thành công?

Bởi vì chú Lô khuyên là gì? Đến nơi mới thì bạn phải "Nhìn nhiều và nghe nhiều". Nhìn cái gì? Nhìn xem người ta cần cái gì để mà mình đáp ứng. Nghe cái gì? Cũng là nghe xem người ta cần cái gì, ngoài ra còn nghe ra những cái điều cấm kỵ. Đó, thì mình không nên động vào.

Tôi ví dụ: Sếp tên cúng cơm là như thế này chẳng hạn. Mình không biết thế là mình vô tình mình cứ chạm phải cái tên cúng cơm ấy, là nhiều ông kiêng mà, cho nên ông ấy lờm nguýt cho, rồi cuối cùng ông ghét, độc.]

Cho nên, cần nghe ra những nhu cầu và cũng cần nghe ra những điều cấm kỵ. “Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít” - ít có ý kiến, làm nhiều. Chúng ta đến một công ty mới phải chẳng cũng nên nhìn nhiều, nghe nhiều, ít nói?

[Bạn nào mắc phải cái bệnh nói nhiều thì lưu ý nhé. Đệ Tử Quy có dạy gì ạ? "Nói nhiều lời, không bằng ít", bởi vì nếu như nhu cầu người ta mà không cần mà bạn cứ nói bầm bầm bầm bầm ra thế này, thì chẳng qua bạn nói là để bạn thể hiện bạn giỏi thôi. Thế khi bạn thể hiện bạn giỏi thì trước tiên, nói về người đã: Bạn không để đất cho người khác sống. Còn nói về Thiên Địa, Quỷ Thần, ai cũng ghét: Thiên đạo ghét, Địa đạo ghét, rồi Quỷ thần đạo cũng ghét, rồi Nhân đạo cũng ghét, ai cũng ghét.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc quý vị làm nhiều, nói ít, chủ quản của quý vị, cấp trên của quý vị sẽ rất tín nhiệm đối với quý vị.

["À, thằng này làm được, không phải là cứ ba hoa xịch tóc lên rồi cuối cùng chả làm được gì cả".]

Đến lúc đó, thì ý kiến của quý vị họ sẽ rất coi trọng. Cho nên đạo lý đều tương thông, đều thích hợp.

Chúng ta làm dâu cũng nên quan sát lúc nào nên đóng vai trò gì. Sự lãnh hội này tôi học được từ mẹ tôi. Lúc mẹ tôi được cưới về nhà chồng thì em gái chồng, em trai chồng đều đang còn đi học. Lúc mẹ tôi định đi lấy chồng, ông ngoại tôi cực lực khuyên ngăn. Ông ngoại tôi cũng ghê lắm, ông bắt đầu phân tích, ông nói:

- Con xem, con lấy anh ta, chồng con là trưởng tử, em trai chồng, em

gái chồng vẫn còn đi học, rồi bố chồng. Nếu như con về bên đó bố chồng lại làm nghề đánh cá, thu nhập không ổn định, cho nên con về bên đó chắc chắn sẽ rất mệt.

Mẹ tôi liền nói:

- Cha à, con vẫn về bên đó.

[Thế vậy đây có phải là mẹ thầy Thái không thực hiện "Cha mẹ thích, dóc lòng làm" "Cha mẹ trách, phải thuận sửa" phải không các bạn?

Đây ạ, nói là phải nghe lời cha mẹ kể cả những cái chuyện gọi là lấy chồng, lấy vợ. Ba cái ngưỡng cửa cuộc đời bạn biết rồi: Chọn nghề gì này; chọn lãnh đạo này; chọn vợ, chọn chồng này.

Ở lúc tôi đọc đến đây, tôi bắt đầu tôi có cảm nhận lúc đầu thế, bắt đầu tôi mới ngồi suy ngẫm đây. Chúng ta phải nhớ đến cái câu là "Cha mẹ thích, dóc lòng làm, cha mẹ ghét, cân thận bỏ". Đó, tức là cái ghét này không phải cái ghét nào mình cũng bỏ, mà cái nào không hợp với nhân sinh thì mình bỏ. Ví dụ nói rằng: "Về đây gia đình nhà chồng em út nhiều, con về đây sẽ vất vả". Vấn đề lợi rồi. Thế mà Thánh thì dạy chúng ta sao ạ? "Thiệt thòi thì được phước".

Cho nên mẹ Tiến sĩ Thái nói "Con vẫn về đây ạ". Vì sao?]

Bởi vì bà cảm thấy bố tôi rất hiếu thảo. *[Đây, đi đúng pháp tắc đại tự nhiên đây.]* Người hiếu thảo mới có tình nghĩa, mới có đạo nghĩa. Cho nên thấy cả đám người giàu có hỏi mẹ tôi, nhưng mẹ tôi lại không muốn, lại muốn một người nghèo khó. Cuối cùng thì mẹ tôi được gả cho bố tôi.

[Đây ạ, thế là đi đúng pháp tắc đại tự nhiên, còn những cái lợi kia thì không cần. Thậm chí với người không có tu dưỡng, bạn phải hiểu là lợi càng nhiều thì họa càng lớn, họa càng nhiều, càng lắm tiền thì càng nhiều tật.

Trường hợp con trai của tỷ phú Igor Sosin của Nga là một ví dụ. Igor Sosin - ông là người luôn đứng đầu trong số doanh nhân giàu nhất nước Nga. Cậu con trai này trong một lần được giới truyền thông phỏng vấn:

- Bạn nghĩ mình sẽ ở vị trí nào trong 5 năm tới?

Người thừa kế tỷ đô mỉm cười, tự tin trả lời:

- Đương nhiên tôi sẽ là triệu phú rồi. Làm sao có thể khác được cơ

chứ?

Nhưng vào ngày cậu con trai này 19 tuổi, thì anh ta đã giết hại dã man mẹ đẻ của mình sau khi sử dụng ma túy. Nguyên nhân là gì? Do từ nhỏ, từ thời niên thiếu anh ta đã uống rượu. Khi trưởng thành hơn một chút, anh ta chuyển sang sử dụng nhiều loại ma túy. Sau đó thì anh ta gặp một số vấn đề trong cả một thời gian dài, nên anh ta bị bệnh tâm thần. Và tương lai của người thừa kế tỷ đô cũng đã chuyển sang một trang mới, chỉ sau 1 đêm kinh hoàng giết mẹ.

Cho nên chọn bạn đời không được chọn người giàu, mà phải chọn người hiếu thảo, có đạo đức.

1. Vậy làm thế nào để có thể khuyên con cái học đạo đức đây?

Tôi có tổng kết lại ra như thế này: Là bây giờ bạn mà muốn gia đình hạnh phúc, cuộc sống con bạn hạnh phúc, bạn phải dạy cho con bạn đạo đức. Bạn bảo nó là:

- Con ơi đi học Đệ Tử Quy đi, con ơi phải lập chí đi, con ơi phải tu phước đi, không có về sau con sẽ không có phước, con sẽ không có tiền tài này, không có công việc này, rồi nhà cửa, chỉ có họa đến thôi.

Nhưng nó không học, nó không nghe. Vậy thì bạn làm như thế nào? Bây giờ bạn nào trả lời được cho tôi? Mà phải nói được đúng theo đúng Pháp của Phật dạy, với lại của Tiên sĩ Thái dạy trong "Đường đến hạnh phúc" nhé.

Bạn nói bằng lý nó không nghe, vậy bạn dạy bằng sự thì bạn làm như thế nào? Bạn nào trả lời được cho tôi? Tôi thấy câu này rất quan trọng. Vân Chi nhé?

Đúng ạ, Hòa Thượng dạy là trong 3 năm đầu tiên, tức là 1.000 ngày sau khi đứa trẻ được sinh ra, tất cả các hành vi của bạn phải thực hiện đúng theo Đệ Tử Quy. Bạn làm được như thế thì đứa trẻ này sẽ trở thành 1 người tốt chuẩn mực. Đúng, OK. Nhưng bây giờ chúng nó lớn mất rồi.

Bạn bảo dùng đến củ cà rốt và cây gậy, nó thích cái gì bạn lấy cái đấy, thì bạn phải nhớ rằng bây giờ cái gì nó cũng có. Thì tôi ví dụ: Ừ váy Elsa nó có vài cái rồi; đi chơi nó bảo bây giờ đi siêu thị mãi con cũng chán rồi; bảo đi nghỉ mát, ối giờ đi nhiều quá rồi, nó cũng chẳng cần nữa. Thế giờ cái gì nó cũng có hết rồi, thì thành ra là cái động lực để bạn thúc đẩy nó để đi theo không đạt được. Xong rồi cái việc làm của bạn nó lại không kiên trì, vậy thì rất khó để làm được điều đấy.

Nhưng nói đi rồi cũng lại phải nói lại, chúng trở nên như vậy là nguyên nhân từ đâu ra? Là do 3 nguyên nhân:

Thứ nhất là ngay từ nhỏ bạn chuyên môn chỉ có chiều chuộng nó. Có một cái cục kẹo socola thì hỏi cho ai trước? Cho con trước. Miếng gì ăn ngon cho nó trước. Vậy nó nghĩ nó là to nhất, chỉ có nó là quan trọng, thì đây là bạn bồi đắp cho nó cái tính tự tư.

Cái thứ hai là bạn cứ thuận theo tất cả các tập tánh của chúng. Đây, cái tập tính xấu mà ai cũng có: kiêu, xa, dâm, dật, tham, sân, si, mạn. Nó muốn ăn gì thì ăn, nó muốn chơi gì thì chơi, nó muốn mặc gì thì mặc.

Cái thứ ba là bạn lại dạy cho trẻ bằng vật chất hoá: “con rửa bát được 1 nghìn, con được điểm 10 được 2 nghìn” chẳng hạn.

Thì chính vì như thế mà tất cả các nguyên nhân đây đều chỉ dẫn đến là thỏa mãn cho chúng hết tất cả những cái dục vọng về vật chất. Cho nên thành tự tư, không biết tri ân, vì chúng thấy bố mẹ đưa cho chúng nó dễ quá.

Điều gì thích thì chúng làm, còn không thích thì chúng không làm. Mà thích ở đây đều là ngũ dục lục trần, tham, sân, si, mạn cả. Chính vì thế mà bạn bảo chúng học đạo đức đời nào chúng chịu học. Vậy bây giờ phải làm thế nào để dạy chúng đây?

2. Bạn hãy đưa chúng về cái nghèo. Tại sao thế?

Tôi soi lại thấy Đức Phật dạy ở trong Kinh Pháp Hoa. Ngài trưởng giả ở trong đấy giàu có đến như thế, giàu hơn cả vua. Thế thì vì là bảo con nó không nghe. Vậy khi mà con nó đi qua nhà, bây giờ thì biết là nó trở thành thằng ăn mày rồi. Ông trưởng giả liền cho gia nhân đuổi theo, bảo: “Đưa về đây”. Nhưng mà đưa về lúc đầu thì làm gì? Làm người hót phân. Ở nhà dưới và chỉ có hót phân, mà không hề biết trên này là cha mình. Hót phân như thế mấy chục năm. Xong rồi dần dần, dần dần, mới bắt đầu lại từng bước, từng bước mà đưa lên. Và cuối cùng thì con ông đã thành tự.

Tôi có kể với các bạn là tôi lúc nhỏ, gia đình tôi nghèo lại đông con, hai bố mẹ thì làm cán bộ nhà nước. Thế thì lúc đấy không phải riêng gì tôi mà tất cả các bạn trong thời bao cấp đều trải qua: Mỗi một cái phiếu “N” là phiếu nhân dân, với một cái phiếu “E” là cái phiếu của người cán bộ mới đi làm; một tháng được 1 lạng đường, 1 lạng thịt. Ngoài ra là được thêm mấy bìa đậu. Vậy thì lúc nào cũng đói, lúc nào cũng khổ.

Tôi còn nhớ là khi tôi ở trên sơ tán ấy, khi mẹ tôi mang lên tiếp tế cho tất cả các con được một cái gói đường. Mỗi một gói các bạn biết là gói bằng cái giấy gói xi măng nửa kg, 1 kg. Thế thì bà tôi khi cầm cái gói đường đấy thì thấy tất cả trẻ con, cháu chắt là cứ nhìn chăm chăm cái gói đường đấy, chứ ngày đấy làm gì có kẹo hủ các bạn. Ít lắm! Thì cụ mới lấy cái thìa, cụ xúc ra, cụ lấy cái tờ báo, cụ ông cắt ra thành mỗi một cái mảnh nhỏ bằng cái bàn tay thế này. Cụ ông gọi là Nhật trình. Thì cứ mỗi một đĩa là cho một cái thìa đường nhỏ như cái thìa mì chính vào đấy, thì gói lại như cái gói mì chính. Tôi bao giờ cũng tham ăn, thì tôi bao giờ cũng ăn trước hết, vừa mới mở ra một cái là dốc luôn vào mồm ăn. Thế ăn xong rồi, thì anh tôi, chị tôi, đặc biệt chị tôi lại tính dè sẻn tiết kiệm, thì tôi lại xin:

- Cho em với.

Thế thì cũng vì thương em mà cuối cùng cho. Phải nhường nhau như thế thì mới thương nhau. Cho nên khi vất vả, anh em sẽ thương nhau, sẽ nhường nhau gọi là từng miếng cơm manh áo. Còn bây giờ thì đĩa này một gói đường (mà nó cũng chẳng thềm đường), đĩa này một hộp mứt to, thì đĩa kia cũng một hộp mứt to. Đĩa này một bát thịt đầy, đĩa kia cũng một bát thịt đầy. Vậy thì việc gì phải nhường nhau, việc gì phải thương nhau, việc gì phải tri ân? Vì chúng thấy bố mẹ đưa cho chúng dễ quá mà.

Cho nên Đức Phật dạy ở trong kinh Pháp Hoa là: bạn phải đưa nó về cái nghèo khổ cho tôi. Thầy Thái dạy đấy ạ, thứ nhất: Tiết kiệm là tiết phước, bạn có nhớ không? Thứ hai: Tiết kiệm chính là phòng ngừa về dục vọng.

Cho nên khi tôi làm cái đến đoạn “Để lại gì cho con?”, thì tiến sĩ Thái có nói là: “Phải cảm ơn cái nghèo”, vì chỉ có cái nghèo chúng mới biết tri ân.

Khi chúng phải lao động vất vả, chúng mới biết làm ra tiền khó khăn chừng nào. Ngày nào cũng thấy mẹ cha đi về đầu tắt mặt tối sớm hôm, rồi là mưa gió nắng nôi cũng phải đi, thì lúc ấy bắt đầu chúng mới biết tri ân, thì là cuối cùng chúng nó sẽ phải có chí: “Ừ thôi trước tiên là quyết tâm tôi học hành để cho cuộc đời tôi, cũng như tôi báo hiếu cha mẹ tôi, vì thấy khổ quá rồi, thương quá”.

Vậy là hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng chúng sẽ học được. Đây chính là nền tảng để chúng thành Thánh, thành Hiền. Xong mở rộng ra nữa là bắt đầu sẽ thương yêu đến chúng sinh muôn loài. Thương yêu đến gọi là bá tánh đã, rồi bắt đầu mới thương yêu muôn loài. Các bạn

phải rút ra được cái kinh nghiệm này.

*Cho nên Phật trước khi Niết Bàn mới dặn lại đệ tử là: “**Phải lấy giới làm thầy, lấy khổ làm thầy**”. Chúng ta sẽ sang ý thứ...*

3. Làm cách nào để đưa chúng trở lại cái nghèo?

Một mặt, bạn không được cung phụng cho chúng về đời sống vật chất nữa. Đây là do ý chủ quan của bạn. Bạn thường xuyên khi chúng chưa đòi hỏi, bạn cũng đã cung phụng cho chúng hết lòng. Cho nên bây giờ bạn phải không được cung phụng cho chúng về vật chất nữa. Tôi giả sử, ví dụ bạn có tiền đi chảnh nữa, bạn cũng không được thỏa mãn cho con.

Mặt khác, bạn không để chúng hy vọng dựa vào tiền của bố mẹ. Hai ý bạn nhé: Một là: chủ quan của bạn, bạn không được cung phụng cho chúng nữa; Hai là: cũng không cho chúng hy vọng vào mình.

Cho nên bây giờ tôi mới hiểu, lý do tại sao các nhà tỷ phú thành công, họ đều bắt con cái phải tự lập.

Bill Gates, ông dạy con, đó là: “Để có được thứ mình muốn thì cách tốt nhất, các con phải dựa vào chính bản thân mình. Nhưng bố mẹ vẫn là nơi để các con tin tưởng nhất”. Còn ông mang 46% tài sản đi từ thiện. Hơn 45 tỷ đô ạ.

Còn cậu con trai của nhà đầu tư tỷ phú người Nga Mikhail Fridman thuê một căn hộ ở ngoại ô Moscow với giá 500 USD/tháng, và sử dụng tàu điện ngầm để đi làm. Dù ông Mikhail Fridman sở hữu khối tài sản lên đến 13,7 tỷ USD, ông trở thành người giàu thứ 11 ở Nga, sau khi ông đồng sáng lập công ty đầu tư Alfa Group. Ông nói với con trai rằng: Ông dự định quyên tặng khối tài sản trị giá hàng tỷ USD của mình cho tổ chức từ thiện sau khi ông qua đời. Chàng trai 19 tuổi này chia sẻ:

- Tôi lớn lên và hiểu rằng mình sẽ không được thừa kế bất kỳ tài sản nào.

Anh cho biết, anh độc lập về tài chính, tự trang trải cho cuộc sống của mình nhờ thu nhập từ công ty tiếp thị trực tuyến do anh thành lập.

Đúng như là Tư Mã Quang nói: Bạn để lại tiền cho nó thì nó sẽ tiêu pha vung vít, phung phí lên, rồi thì cuối cùng là đi ăn xin, như 100 vị công thần mà thời của vua Hán Cao Tổ ấy. Còn mỗi một vị Tiêu Hà là ông nhận cái mảnh đất xấu nhất thì con ông phải làm lụng, bởi vì nếu không làm thì

chết đói, thì cuối cùng gia đình ông vượng lên. Đó ạ. Tiêu Hà thông minh.

Lại nói đến cái cậu con trai tỷ phú, tất cả tài sản từ thiện hết. Ông bố bảo từ thiện hết 100%, để cho nó phải làm. Vậy thì đến lúc khi mình chết, nó mới sống được chứ. Không như thầy Thái nói là đến khi mình làm sao thì nó đi ăn xin.

Còn nếu bạn bảo chỉ cần chúng học tập tốt thì chúng sẽ tự chăm lo cho cuộc đời của chúng, và cũng có thể chăm sóc cha mẹ rồi. Vậy thì bạn lại đang đưa chúng quay về chủ nghĩa học vị như những bài đầu mà Tiến sĩ Thái đã giảng rồi.

Kết quả thì sao với bản thân chúng ạ? Đấy hôm trước vừa mới nói với bạn đấy, 39/45 học sinh học lớp 6, 12 tuổi không biết bóc trứng luộc. Thần đồng Trung Quốc: 13 tuổi thì đỗ đại học, 17 tuổi thì đỗ thạc sĩ, thì bị trường đuổi học bởi vì không tự chăm sóc được mình.

Còn việc báo hiếu cha mẹ của chúng thì thế nào?

Tiến sĩ Thái tổng kết ra là: có một cái gia đình ý, có đến 5, 6 người con, thì hầu hết tất cả đều đỗ thạc sĩ, tiến sĩ, đại học hết. Chỉ có mỗi một cái người con là không đỗ đạt gì, thì cuối cùng về sau cha mẹ già ở với ai ạ? Ở với cái người con mà không có học ấy. Còn tất cả chúng nó có học, càng học cao chúng nó càng tự tư.

Cho nên bạn có tiền, bạn cũng không được để cho chúng biết, và bạn phải đưa chúng về cái nghèo khổ. Bởi vì chỉ có nghèo khổ mới có chí; chỉ có nghèo khổ mới được biết tiết kiệm, mà tiết phước; chỉ có nghèo khổ mới biết “tri túc thường lạc”.

4. Vậy bạn hỏi: Tiền làm ra không cho con, thì làm thế nào đây?

Chúng ta có 2 cách để giữ tiền của mình:

Cách 1: Như là người phàm phu chúng ta vẫn thường làm

Bạn bảo tiền bạn giấu im im đi, bạn chôn vào đất chẳng hạn. Bạn phải nhớ cái câu là Phật dạy, Hòa Thượng dạy, nhắc đi nhắc lại là: “Tài vi năm nhà cộng hữu”. Bạn có tài sản thì có năm cái nhà ấy cứ thường xuyên rình rập để lấy đi của bạn.

Thứ nhất là: Một môi lửa, mát sạch sành sanh. Bạn thấy đợt vừa rồi cháy rất là nhiều. Rất nhiều công ty, rất nhiều gọi là xưởng cháy hết. Vậy thì những cái người chủ đấy thì mất hết còn gì nữa.

Thứ hai: Nước. Một trận lụt là mất sạch, trôi sạch. Có những vị làm giúp việc cho tôi là những người nông dân ấy, thì cũng nói chuyện với tôi là một trận lụt về là tôm, cá là mất hết. Thế rồi là trồng nghệ, mất luôn cả 400 triệu, rồi trồng các cái thứ hoa màu khác, mất hết.

Nước, lửa, rồi ăn trộm ăn cắp, rồi tham quan ô lại. Và cuối cùng là đến là “vợ con phá tán”. Mà sợ nhất là cái “vợ con phá tán”. Ừ thôi chưa nói đến vợ con, nhiều người bây giờ chúng ta là chồng con phá tán. Vậy thì coi như là 5 cái nhà ấy nó lấy đi. Bạn làm thế nào để bạn giữ được tiền của bạn? Lúc nào bạn cũng sợ rình rập.

Hòa Thượng bảo bạn gửi vào ngân hàng thì sợ ngân hàng sụp đổ. Đây là nói chuyện thì Hòa Thượng nói. Bởi vì đối với nước ngoài thì có rất nhiều các cái ngân hàng tư nhân. Thế bạn gửi vào, bạn tin tưởng vào ngân hàng này thì ngân hàng đấy sụp đổ.

Bạn để ở nhà thì nào là bạn sợ nạn nước, nạn lửa, rồi nạn ăn trộm ăn cắp, thế rồi là nạn gọi là người nhà phá tán. Vậy thì bây giờ bạn làm thế nào để bạn giữ được cái tài sản ấy mà bạn vẫn dạy được con bạn?

Cách 2: Gửi vào đại chúng là thù thắng nhất.

Đây chính là bố thí cúng dường cho chúng sinh khổ. Vậy thì hạt giống này bạn gieo, tiền của bạn không những không mất đi, mà còn sinh sôi nảy nở một cách vững chắc.

Rất đúng. Rất đúng. Hòa Thượng nói là bạn gửi vào trong đại chúng. Đây là bạn gieo trồng phước. Giống như là Phạm Lãi: “tam tụ tam tán”, ba lần ông bố thí hết tài sản thì ba lần tiền tài lại tụ đến với ông. Và cuối cùng là ông giàu, thậm chí là giàu hơn cả vua.

Mà khi bạn đem từ thiện thế thì giống như con của một số tỷ phú đấy: Nào là Bill Gates này, rồi cái ông tỷ phú người Nga tôi vừa kể chuyện với bạn ấy này, thế rồi là ông Warren Buffett này, thì cuối cùng con nó sẽ phải ý thức là phải tự làm.

Rất đúng. Nhưng mà nói thì dễ. Bạn bảo:

- Ừ thôi thế này lời Hòa Thượng nói, tiền sĩ Thái nói, và Cư sĩ Bà chia sẻ. Lại là con gửi tiền tiết kiệm, rồi con chôn con giấu rồi các thứ thì được, thì con làm được. Nhưng mà đến cái đoạn thứ hai mà bảo gửi vào đại chúng (tức là bố thí đấy ạ), thì chắc là con không làm được.

Vì lúc nào cũng thế thôi. Hòa Thượng nói: Dù cái người tinh tấn

nhất, thì bạn chỉ làm được “bán”, chứ không thể làm được “mãn”. “Bán” là một nửa. Bạn chỉ làm được “tiểu”, chứ không bao giờ làm được “đại”, là bởi vì bạn luôn luôn thường trực trong đầu cái này: “Tôi bố thí hết thì đến lúc tôi ốm thì ai cho tôi đây? Tôi lấy đâu ra?”

Hòa Thượng bảo: Bạn tích tiền để lúc ốm thì bạn sẽ được ốm. Các bạn thấy chưa ạ? Cho nên chúng ta lại quay trở lại với lại cái câu chuyện là về dạy con nhà. Bạn muốn đưa cho con nó vào học Đạo đức, không có cách gì, bạn đưa nó về cái nghèo cho tôi. Cho nên thời ngày xưa thì người ta có chí, còn thời ngày nay không có, là bởi vì bạn thỏa mãn hết. Bạn đi làm đầu tắt mặt tối cuối cùng cũng là để bạn thỏa mãn hết cho con tất cả những cái dục vọng về vật chất đây.

Thứ hai, còn giải pháp tình thế thì cái gì nó thích thì bạn sẽ lấy đi nếu như nó không chịu nghe lời. Ở đây là củ cà rốt và cây gậy. Còn nếu nghe lời, ừ thưởng. Phải cảm ơn, phải tri ân cái nghèo ghê lắm.

Chúng ta tiếp tục. Lại nói tiếp về mẹ của tiến sĩ Thái ạ.]

Sau khi bà về bên nhà chồng, đúng là thật sự rất vất vả, tiền dạy học đều đem ra để tiêu dùng cho việc nhà, còn phải cung cấp tiền ăn học cho em gái, em trai chồng cùng đi học. Các bạn, giả sử như con gái quý vị, quý vị có gả không?

[Bây giờ sau khi học Đạo rồi thì hiểu rồi, cứ cái nhà nào mà nhà có đạo đức ấy, thì mình gả.

Phải học tập bà ngoại của Không Tử. Khi thấy gia đình bố Không Tử là Thúc Lương Hột, bảo “ôi cái nhà này họ tu phúc tích đức ghê lắm”. Vậy thì tìm mọi cách để gả con gái mình cho bố của Không Tử, thì cuối cùng là sinh ra được Không Tử.

Chứ không phải bảo: “Ui cái nhà này nó nghèo thế này”, lại tìm một cái nhà thật giàu để gả con. Vậy thì không cần thận là phước hưởng lúc đầu đời hết sạch. Xong rồi đến lúc lại không biết tu nữa thì đến lúc cuối đời thì lại giống như là 99 vị công thần của thời vua Hán Cao Tổ, thì chết dở.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên, một là phải có nhãn quan, phải nhìn xa trông rộng, biết được con hiếu, có gia đình truyền thống hiếu thảo, sau này nhất định sẽ hưng thịnh.

Hơn nữa người xưa có nói: “Chịu thiệt chính là phúc”. Lúc đầu quý vị biết chịu thiệt thì sẽ được người khác tôn trọng quý vị, khâm phục quý vị. Người xưa nói: "Chịu thiệt chính là phúc".

[Nhân đại dịch này, thì tôi có nói với cư sĩ Hằng là:

- Cả nhà con lên đây ở với mẹ đi. Bởi vì là hai đứa nó nghỉ học, thì gọi là hộ pháp thời chống dịch, thì là ông bà sẽ giúp trông cho mấy đứa trẻ.

Thế thì khi cư sĩ Hằng, cư sĩ Tuấn và Bông, Bi đều lên đây hết này, thì thành ra bây giờ là 1 gia đình thành 8 người ăn. Tôi bắt đầu để ý cư sĩ Châu nhớ. Bởi vì buổi sáng cư sĩ Châu vẫn phải dậy để nấu nướng các thứ cho ông bà ăn, 3 mẹ con nhà Hằng, vì Hằng bây giờ cũng dậy online mà, Đại học là như thế. Ở nhà cùng với Ông Bà cùng với Châu là 6 người, Trung, Tuấn thì đi làm. Tôi để ý, Châu dậy thổi cơm, buổi trưa thổi cơm, buổi chiều Ông Bà trông cháu, Châu xuống thổi cơm tiếp. Tôi cứ để ý là xem là có ty nạn gì với chị không? Nhưng mà tôi thấy tuyệt hề không một câu ty nạn. Không những không ty nạn, mà lại còn không có cả thái độ vùng văng.

Được 1 tuần, tôi bắt đầu mới nói với lại cư sĩ Châu:

- Con làm như thế là rất đúng, mẹ đã để ý con rồi đấy. Và con phải hiểu được 1 cái câu là: "Chịu thiệt thời chính là phúc".

Và cư sĩ Châu hoàn toàn là hiểu ra điều đấy.

Chúng ta tiếp tục:

Cho nên khi mẹ Tiến sĩ Thái về nhà chồng mà nhiều em út đi học như thế, vất vả như thế, kinh tế khó khăn như thế. Chịu thiệt thời là phúc. Bây giờ phúc như thế nào? Phúc đấy ạ, con cái thì đều là làm nên. Chị của Tiến sĩ Thái cũng rất là giàu, lúc Tiến sĩ Thái đi giảng bài thì còn kêu rằng là: Mỗi tháng chị hỗ trợ cho em 10 ngàn tệ Đài. Tiến sĩ Thái thì theo Hòa Thượng là dâu chân hoàng pháp khắp thế giới rồi. Bây giờ thì Tiến sĩ đã xuất gia rồi. Có phước không? Quá có phước. Cho nên thiệt thời thật sự là phước.

Và cái gì chứ, tôi nghĩ là như là mẫu thân của Hòa Thượng, của Sư phụ Thượng nhân ấy, thì vãng sinh rồi. Sau đến tiếp tục nữa đến là Hàn Quán Trưởng vãng sinh.

Thế thì bây giờ, nếu như cái con đường mà Tiến sĩ Thái đi như thế

này, và chính là Hòa Thượng lại xuống tóc cho Tiến sĩ Thái để xuất gia, thì không phải là thiệt thòi là được phước thì là gì? Thì cái khả năng mà gia đình Tiến sĩ Thái, mẫu thân của Tiến sĩ Thái, rồi phụ thân của Tiến sĩ Thái, thì tôi nghĩ là đến cái khả năng mà vãng sinh thì rất là nhiều. Thì vậy đây không phải là thiệt thòi được phúc thì là cái gì?

Chứ còn bây giờ về 1 cái gia đình giàu có quá, cái gì cũng được đáp ứng rồi, nhà cửa rồi, xe cộ rồi, ăn chơi tung tẩy, rồi du lịch các kiểu thì chỉ có chóng hết phước mà thôi, nếu không biết tu.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên trong nhà mẹ tôi cũng coi như là giàu có, gả đến nhà chồng lại biết công hiến như vậy, nên em gái, em trai chồng rất là khâm phục Bà. Những ông chú của tôi đối với mẹ tôi cũng rất tốt. Rồi dần dần tình hình gia đình cũng được cải thiện. Bởi vì người có tâm hiếu họ đối với gia đình sẽ rất có trách nhiệm.

Mẹ tôi gả đến nhà cha tôi chừng 20 năm, lúc đấy Bà mới bắt đầu mở lời.

[Chứ không phải vừa mới đến 1 cái thì chỉ chỉ trở trở, phải làm cái này, phải làm cái khác. Rồi gọi là sắp đặt lại trật tự hết cả gia đình nhà chồng.]

Lúc sự tín nhiệm đã đến được mức độ nào đó, mở lời mới có sức mạnh. Chúng ta phải tích lũy nhiều mà thể hiện ít, không nên quá vội vàng. Cổ nhân có nói rằng: "*Dục tốc tắc bất đạt*", muốn nhanh thì nhất định sẽ là không thành công.

Thứ Hai, là: Khi kiến nghị thì không nên nói nhiều việc 1 lúc.

[Đấy ạ.] Hơn nữa, khi kiến nghị đối với người khác, quý vị không nên xưa nay chưa từng kiến nghị, vừa kiến nghị lại kiến nghị 5 điều, kiến nghị 6 điều, như vậy cũng không tốt.

[Vừa mới nói là khuyên người phải nhẫn nại, khó lắm đấy, một cái khuyên mà còn hàng chục lần, thậm chí hàng trăm lần không nghe.]

Thế có những khi tôi còn bảo với cư sĩ Hằng:

- Khi nào con còn chưa nghe lời thì mẹ còn nói. Dù là 10 năm, 20 năm, hoặc lâu hơn nữa, mẹ vẫn cứ nói.

Vừa mới nói chỉ có 1 điều đã khó như thế rồi, bây giờ làm một lúc

luôn, kiến nghị luôn 5, 6 điều, thế ai nghe được. Bởi vì khi bạn đã khuyên tức là toàn là bạn chỉ lỗi người ta là sai phải thay đổi thôi. Thế một lúc ủa ra 1 cái gọi là 5, 6 tội, thế thì không ai nghe được. Còn người nào nghe được thì chắc là người đầy chắc chắn thành Thánh, nếu những lời bạn khuyên là đúng đạo.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chỉ thỉnh thoảng kiến nghị 1 điều có thể là kết quả. Giả sử tuy họ không làm, nhưng sau đó giống như quý vị ấn chứng vậy: À, nói rất chuẩn, dần dần sự tín nhiệm sẽ ngày càng cao.

[Bạn thấy chưa ạ? Bạn thỉnh thoảng kiến nghị 1 điều, họ có thể không làm. Nhưng mà về sau khi nó xảy ra cái việc đúng như bạn nói, thì tự nhiên quý vị được ấn chứng vậy: à nói rất chuẩn. Ba lần, bốn lần đều thấy nói chuẩn cả, mình đều không nghe, thì lần sau đến 10 lần họ phải rút kinh nghiệm chứ. Cứ lần nào không nghe đều gặp chuyện cả, thì lần sau họ phải rút kinh nghiệm chứ. Đây là đối với người được khuyên.

Còn với người khuyên thì Tiến sĩ Thái nói rồi đây, phải có tâm nhẫn nại là thứ nhất. Thứ hai là khuyên ấy, thì một điều một thôi, không nên khuyên nhiều điều. Đừng có nghĩ rằng là người này thông minh thì nhảy được 3-4 bước, không có. Bởi vì nếu mà khuyên mà người ta làm được thì thầy Thái nói là: một lần mà làm được ngay (đây là nói về nhẫn nại), để bạn khuyên tiếp thêm điều khác, điều khác nữa thì chỉ có Nhan Hồi chuyển thế thôi.]

Chỉ thỉnh thoảng mới kiến nghị 1 điều. Có thể kết quả giả sử họ không làm, nhưng sau đó giống như quý vị ấn chứng vậy: “À nói rất chuẩn”. Dần dần sự tín nhiệm sẽ ngày càng cao.

[Mà cái sự tín nhiệm ngày càng cao này cũng chẳng phải bạn mong. Bởi vì mục đích của bạn là mong cho họ được tốt mà. Chứ không phải bảo: Đây thấy chưa. Thế xong rồi tín nhiệm này nó chẳng qua chỉ tăng cái bản ngã của bạn, cái sự kiêu mạn của bạn mà thôi, không phải thế.]

Vậy nên, mối quan hệ cha con, mối quan hệ quân thần, mối quan hệ vợ chồng đều cần xây dựng trên sự tín nhiệm và sự cống hiến.

[Chúng ta đã kết thúc ý Thứ hai: Đến nơi mới làm thế nào để được tín nhiệm? Nhìn nhiều, nghe nhiều, nói ít, làm nhiều, và khi kiến nghị không nói nhiều việc một lúc.

Và đây cũng là kết thúc mục 6: “Khuyên người phải được họ tín

nhiệm” ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ học đến mục 7: Phương pháp khuyên can trong ngũ luân.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]
